

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 012190 23 U 2
Tuzla, 11.01.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Edine Hasić, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca **DŽ.Z.**, sina Č., iz S., N.N. ..., zastupanog po punomoćniku Emiru Suljagiću, advokatu iz Srebrenika, ulica Alije Izetbegovića broj 14., protiv rješenja tuženog **Federalnog ministarstva finansija** Sarajevo, ul. Mehmeda Spahe 5., broj 03-15-223/17 K, od 18.05.2023. godine, u upravnoj stvari **utvrđivanja solidarne odgovornosti fizičkog lica za porezne obaveze poreznog pravnog lica**, dana 11.01.2024. godine donio je slijedeću:

P R E S U D U

I- Tužba **SE UVAŽAVA**, pa se osporeno rješenje bliže opisano u uvodu presude **PONIŠTAVA** i ova upravna stvar

r j e š a v a

Žalba **DŽ.Z.**, iz S., protiv rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Tuzla, broj 10-3-01-15-05-07-00214-13, od 23.01.2017. godine, **SE UVAŽAVA**, pa se isto rješenje **PONIŠTAVA**, a postupak utvrđivanja njegove solidarne odgovornosti za porezne obaveze pravnog lica Doo „Džoni – company“ S., koje su utvrđene nalogom za plaćanje broj 10-3/5-15-5-12956-3/07, od 10.01.2007. godine, **OBUSTAVLJA**.

II- Tužena strana dužna je da tužiocu, na ime naknade troškova upravnog spora, isplati iznos od 842,40 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom izvršenja.

III- Ova presuda u svemu zamjenjuje poništeno drugostepeno rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv osporenog akta bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužilac je ovom sudu, dana 27.07.2023. godine, putem naprijed navedenog punomoćnika, podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Tužbom se predlaže da sud donese presudu kojom će poništiti osporeno i prvostepeno rješenje i predmet vratiti na ponovni postupak, a da se tužena strana obaveže da tužiocu nadoknadi troškove za sastav tužbe u iznosu od 842,40 KM, sa uračunatim PDV-om.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se tužba kao neosnovana odbije.

Tužba je osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je, cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i

odgovoru na tužbu, te s tim u vezi odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja u spisu slijedi da je osporenim rješenjem odbijena kao neosnovana žalba tužioca izjavljena protiv prvostepenog rješenja Porezne uprave Federacije BiH – Kantonalni porezni ured Tuzla, broj 10-3-01-15-05-07-00214-13, od 23.01.2017. godine, kojim je u tački 1 izreke utvrđeno da je tužilac, kao direktor pravnog lica Doo „Džoni – company“ S., **solidarno** odgovoran za porezne obaveze tog pravnog lica u ukupnom iznosu od 15.591,29 KM dok je stavom II izreke tužiocu naloženo da izvrši plaćanje tih obaveza bliže opisanih u toj tački izreke, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Iz činjenica predmeta slijedi: da je tužilac bio osnivač i direktor pravnog lica Doo „Džoni – company“ S., od osnivanja do **01.09. 2006. godine**, kada je u registru poslovnih subjekata Opštinskog suda u Tuzli izvršena **promjena lica ovlaštenog za zastupanje** glavnog poreznog dužnika, rješenjem tog suda broj 032-0-Reg-06-001378, od **01.09. 2006. godine**, i to na način da je, umjesto tužioca, kao direktor tog pravnog lica **upisana osoba iz R.K. – W.J.**; da je **nakon** izvršene promjene direktora tog pravnog lica, Porezna uprava donijela **nalog za plaćanje** broj 10-3/5-15-5-12956-3/07, od **10.01.2007. godine**, kojim je tom pravnom licu, kao glavnom poreznom dužniku, naloženo da plati porez na promet proizvoda TB1, **za obaveze nastale 2003. godine**, u iznosu od 10.190,00 KM, kao i kamate za period od 2003. do 2006. godine u iznosu od 4.345,00 KM i kamate za 2006. godinu u iznosu od 313,85 KM, što sve ukupno iznosi 14.848,85 KM; da se iste obaveze odnose na **fiktivni promet roba** u iznosu od 50.950,00 KM, koji fiktivni promet između tužioca i pravnog lica „Bromex“ d.o.o. B.L. je utvrđen presudom Suda Bosne i Hercegovine u krivičnom predmetu broj K-67/05, od 31.10.2005. godine; da je iz dostavnice o dostavljanju tog naloga vidljivo da je dostavljač pomenuti nalog, **dana 16.01.2007. godine**, pokušao dostaviti pomenutom pravnom licu, i to, najvjerojatnije, putem tužioca, koji **u to vrijeme nije bio direktor tužioca**, ali da je osoba koja je u ime tog pravnog lica trebala primiti nalog u prostorijama Porezne uprave odbila njegov prijem, što je dostavljač konstatovao na dostavnici, koju je potpisao samo dostavljač, i na kojoj **nije navedeno ime fizičke osobe** koja je odbila prijem, **a nije naveden ni potpun broj, kao i datum naloga**; da predmetni nalog za plaćanje tužiocu, kao solidarnom dužniku, a ni pomenutom pravnom licu kao glavnom dužniku, **nije nikada uručen**, odnosno dostavljen (ni putem pošte, ni putem dostavljača, ni na bilo koji drugi način); da je na osnovu pomenutog naloga za plaćanje prvostepeni organ, dana 02.03.2007. godine, donio rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate na porezne obaveze iz tog naloga, rješenje o naplati porezne obaveze iz novčanih sredstava glavnog poreznog dužnika od 02.04.2007. godine, i rješenje o naplati porezne obaveze iz imovine glavnog poreznog dužnika od 22.01.2008. godine, ali da su porezne obaveze ostale neplaćene; da je nakon toga prvostepeni organ donio ranije rješenje o solidarnoj odgovornosti tužioca za te porezne obaveze, broj 10-3-01-15-05-07-00214-13, od 04.09.2012. godine; da je protiv tog rješenja tužilac izjavio žalbu tuženom, koji je tužbu odbio kao neosnovanu svojim ranijim konačnim rješenjem broj 03-15-1333/12 Š.M., od 12.02.2014. godine; da je tužilac protiv tog rješenja kod ovog suda vodio upravni spor koji je okončan ranijom presudom broj 03 0 U 012190 14 U, od 15.07.2016. godine, kojom je sud poništio oba ranija rješenja i predmet vratio prvostepenom organu na ponovno rješavanje, nalazeći da je u ovoj upravnoj stvari na štetu tužioca povrijeđeno **načelo saslušanja stranke** iz člana 8. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 2/98 i 48/99), jer iz stanja u spisu proizilazi da tužilac povodom utvrđivanja **njegovo solidarne odgovornosti** za obaveze navedenog pravnog lica, **nije uopšte ni pozivan, ni saslušan**.

Iz činjenica dalje slijedi: da je prvostepeni organ u ponovnom postupku dao mogućnost tužiocu da učestvuje u postupku i da je utvrdio da su sporne porezne obaveze nastale u toku 2003. godine, kada je tužilac bio ovlašteno lice – direktor kod glavnog poreznog dužnika, i kada

je odobravao trošenje sredstava u druge svrhe, na osnovu čega je donio predmetno prvostepeno rješenje, kojim je ponovo utvrdio da je tužilac solidarno odgovoran za predmetne porezne obaveze i naložio mu njihovo plaćanje u roku od osam dana; da je tužilac i protiv tog rješenja izjavio žalbu tuženom, koji je predmetnim osporenim aktom žalbu odbio kao neosnovanu, nalazeći da je prvostepeno rješenje u svemu pravilno i zakonito.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da su tuženi i prvostepeni organ iz utvrđenog činjeničnog stanja izveli nepravilan zaključak o postojanju solidarne odgovornosti tužioca za predmetne porezne obaveze.

Naime, odredbama člana 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/02 - prečišćeni tekst, 37/03, 14/04 i 39/04), koji se primjenjivao u spornom periodu iz kojeg potiču predmetno porezne obaveze, propisano je da se **porez na promet proizvoda plaća na promet proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji**, dok je odredbama člana 6. stav 1. istog Zakona propisano da se **prometom proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji smatra svaka prodaja proizvoda**, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Prema tim zakonskim odredbama **porez na promet proizvoda** plaća se na **ostvareni promet**, odnosno **prodaju proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji**, a u konkretnom slučaju iz zapisnika o inspekcijском nadzoru sačinjenom od strane prvostepenog organa dana 25.10.2006. godine, proizilazi da je oporezovan **fiktivni promet roba** između tužioca i pravnog lica „Bromex“ d.o.o. B.L., koji je utvrđen presudom Suda Bosne i Hercegovine u krivičnom predmetu broj K-67/05, od 31.10.2005. godine, iz čega slijedi da nije bilo valjanog pravnog osnova da se glavni porezni dužnik obaveže na plaćanje **poreza na promet proizvoda**, jer promet kakav se podrazumijeva po odredbama člana 5. i 6. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga **nije ni ostvaren**.

Dalje, iz odredaba člana 43. stav 2. i 3. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 29/11 – Ustavni sud Federacije BiH, 27/12, 7/13, 71/14, 91/15 i 44/22), proizilazi da se postupci prinudne naplate mogu primjenjivati **samo** na onu poreznu obavezu za koju je **uručen nalog za plaćanje** od Porezne uprave u skladu sa članom 41. ovog zakona, a ta porezna obaveza nije izmirena na vrijeme, te da tek nakon što poreznom obvezniku bude uručen nalog za plaćanje u i ako porezna obaveza ostane neplaćena, rukovodilac nadležnog poreznog ureda donosi rješenje o **pokretanju postupka prinudne naplate**.

U konkretnom slučaju iz činjenica predmeta nesumnjivim proizilazi da predmetni nalog za plaćanje ni pomenutom pravnom licu kao glavnom dužniku, a ni tužiocu, kao solidarnom dužniku, **nije nikada uredno uručen**, odnosno dostavljen (ni putem pošte, ni putem dostavljača, ni na bilo koji drugi zakonom propisani način).

Ovo stoga što se predmetna dostavnica o dostavljanju tog naloga **ne može smatrati relevantnim dokazom** o uručenju naloga za plaćanje, jer je iz nje vidljivo da je dostavljač samo **pokušao** da određeno pismeno dostavi pomenutom pravnom licu, ali **ne i da ga je uručio**, odnosno dostavio bilo kome.

Iz tog razloga **nisu bili ispunjeni ni uslovi** iz člana 43. stav 2. i 3. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine da se donese rješenje o **pokretanju postupka prinudne naplate** protiv pomenutog pravnog lica kao glavnog dužnika, a samim tim i protiv tužioca, kao solidarnog dužnika.

Stoga sud smatra da je žalba tužioca protiv prvostepenog rješenja osnovana, budući da nisu ispunjeni zakonski uslovi za pokretanje postupka prinudne naplate, te da nije bilo ni valjanog pravnog osnova da se glavni porezni dužnik obaveže na plaćanje predmetnog **poreza**, jer iz činjenica predmeta nespornim proizilazi da između glavnog poreznog dužnika i pravnog lica „Bromex“ **nije ostvaren promet proizvoda**, pošto se radilo o **fiktivnom prometu**.

S obzirom da ni tužena strana u postupku po žalbi nije uočila i otklonila navedene nedostatke prvostepenog postupka, na osnovu odredaba člana 12. tačka 2. i 4., člana 28. stav 4. i člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), sud je sam riješio upravnu stvar na način opisan u izreci presude, cijeneći da bi vraćanje predmeta na ponovno rješavanje, kako je predloženo u tužbi, bilo suvišno, jer je činjenično stanje u pogledu bitnih činjenica u postupku utvrđeno u mjeri dovoljnoj za zakonito rješavanje ove upravne stvari.

Odluka o troškovima upravnog spora zasnovana je na odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima, u vezi sa članom 386. stav 1. i 387. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), a odnosi se na troškove sastava tužbe po punomoćniku advokatu, što po odredbama člana 19. stav 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04), iznosi 720,00 KM, a sa PDV-om 842,40 KM.

Zapisničar:
Edina Hasić, s.r.

Sudija:
Predrag Krsmanović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.